

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	Marianne van der Velde	Datum	13 februari 2026
E-mail	salmara.akhary@utrecht.nl	Kenmerk	34083404
Type brief	Afdoeningsbrief	Onderwerp	Beantwoording toezeggingen cie
Bijlage(n)	-		VOWE zienswijze GGDrU 2027
		Beleidsveld	Volksgezondheid

Geachte leden van de raad,

Tijdens de behandeling van de zienswijze op de Kadernota GGDrU 2027 in de commissie VOWE van 5 februari j.l. is toegezegd u nader te informeren over twee onderwerpen:

1. de stijging van de kosten van forensische geneeskunde, in het bijzonder de lijkschouw;
2. de werkwijze van de soa-poli van de GGD regio Utrecht (GGDrU), mede in relatie tot de werkwijze in Amsterdam.

Met deze brief geven we invulling aan deze toezeggingen.

1. Forensische geneeskunde

De GGDrU voert voor de gemeente Utrecht wettelijke taken uit op het gebied van forensische geneeskunde, waaronder lijkschouw en forensisch-medische verrichtingen. In het kader van deze wettelijke taak is inzet op forensische geneeskunde onvermijdelijk voor gemeenten, dus ook voor gemeente Utrecht. Omdat forensische geneeskunde samenhangt met de populatie is het moeilijk om te sturen op de kosten hiervoor. Doordat Utrecht de afgelopen jaren is gegroeid, is er ook sprake van een toename van het aantal verrichtingen en dus de bijbehorende kosten voor forensische geneeskunde.

Ontwikkeling verrichtingen

Op [5 februari 2025](#) hebben we u geïnformeerd over de ontwikkeling van het aantal lijkschouwen en euthanasiegevallen in de gemeente Utrecht. Samenvattend laten de cijfers zien dat:

- het aantal euthanasiegevallen in de periode 2021–2024 relatief stabiel is gebleven;
- het aantal lijkschouwen in 2023 is toegenomen ten opzichte van eerdere jaren;
- op basis van de cijfers een lichte verdere stijging van het aantal lijkschouwen wordt verwacht.

De aantallen kunnen per jaar fluctueren en zijn beperkt voorspelbaar, omdat zij samenhangen met onvoorziene sterfgevallen en wettelijke meldplichten.

Ontwikkeling kosten

De stijging in kosten van forensische geneeskunde laat zich verklaren door:

- Tariefaanpassing per 1 januari 2023
In 2021 is een [landelijk kostprijsonderzoek](#) uitgevoerd door Lysias naar de werkelijke kosten van wettelijke taken in de forensische geneeskunde, waaronder lijkschouw. Op basis hiervan is een kostprijsmodel ontwikkeld. De voorgestelde tarieven zijn onderschreven door de VNG en de Nationale Politie. De hieruit voortvloeiende tariefsverhoging is per 1 januari 2023 ingegaan en is destijds besproken in het Algemeen Bestuur van de GGDrU.

Datum 13 februari 2026
Ons kenmerk 34083404

- Volumegroei en demografische factoren
Na de tariefaanpassing zijn de tarieven jaarlijks geïndexeerd. Tegelijkertijd is sprake van een jaarlijkse toename van het aantal verrichtingen, met name bij lijkschouw. De vergrijzing hangt samen met een toenemende vraag naar forensische geneeskunde.
- Organisatorische factoren
Per 1 januari 2024 zijn de teams Forensische Geneeskunde van de GGD'en Flevoland, Gooi en Vechtstreek en GGD regio Utrecht samengevoegd tot één team in Midden-Nederland (FGMN), waarbij de GGDrU fungeert als centrum-GGD. Dit is een direct gevolg van de landelijke 'governance' afspraak om de Forensische Geneeskunde landelijk in 10 politieregio's te organiseren. Deze organisatorische wijziging heeft invloed gehad op de kostenontwikkeling GGDrU in 2023 voor alle deelnemende gemeenten.

In de begroting van de GGDrU voor 2026 is het budget voor forensische geneeskunde opgenomen op een niveau dat aansluit bij de gerealiseerde kosten in 2025. Hiermee lijkt sprake van stabilisatie, zij het dat de werkelijke kosten afhankelijk blijven van het aantal verrichtingen.

2. SOA-consulten: werkwijze GGDrU en vergelijking met Amsterdam

De GGDrU verzorgt de uitvoering van de soa-poli voor de regio Utrecht en werkt daarbij met een risicogestuurde werkwijze. Die risicogestuurde werkwijze betekent dat de beschikbare consultcapaciteit primair wordt ingezet voor doelgroepen met een verhoogd risico op soa's. Met extra middelen en een aangepaste werkwijze is ingezet op het terugdringen van wachtlijsten en het vergroten van de beschikbare PrEP-zorg.

De GGD Amsterdam beschikt over een zogenoemde teststraat voor soa-diagnostiek. Op dit moment voorziet GGDrU niet in een teststraat voor soa-diagnostiek, zoals de GGD Amsterdam. Een dergelijke teststraat draagt bij aan een hogere doorstroom en maakt het uitvoeren van meer consulten mogelijk. Voor zover bekend leidt de teststraat niet automatisch tot een kortere consultduur, omdat een deel van de cliënten meer nodig heeft dan uitsluitend diagnostiek. De GGDrU werkt, net als andere GGD'en, met verschillende consulttypen en consultduren: kort waar mogelijk, langer waar nodig. Een eenvoudige testvraag kan met een kort consult worden afgehandeld. Bij cliënten met een verhoogde kwetsbaarheid en/of wanneer inzet van een tolk nodig is, vraagt dit om een langer consult. In de langere consulten is ruimte voor counseling en motiverende gespreksvoering, gericht op het bevorderen van seksueel gezond gedrag en het voorkomen van herhaalproblematiek. Hiermee wordt ingezet op zowel kwaliteit van zorg als duurzame impact.

Daarnaast werkt de GGDrU samen met GGD Amsterdam en andere GGD'en aan laagdrempelige labconsulten (Testlab). Die labconsulten worden online ingepland via de website Mantotman.nl. Deze consulten zijn bedoeld om specifieke doelgroepen beter te bereiken en vormen een aanvulling op de reguliere soa-zorg.

De GGDrU is bekend met de werkwijze van GGD Amsterdam. Op basis van de regionale context en de huidige inrichting van de soa-zorg is op dit moment geen aanleiding om deze werkwijze te implementeren.

Tot slot

Met deze brief hopen wij u voldoende inzicht te hebben gegeven in de achtergrond van de kostenontwikkeling binnen de forensische geneeskunde en de uitgangspunten van de soa-zorg door de GGDrU. Deze onderwerpen maken geen expliciet onderdeel uit van de voorliggende de kadernota GGDrU 2027. Mocht u vragen hebben of verdere toelichting wensen, dan horen wij dat graag.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,